

Til lovforslag nr. L 169. Skriftlig fremsættelse (11. maj 2005)

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om de færøske myndigheders overtagelse af sager og sagsområder.

(Lovforslag nr. L 169).

Forslag til lov om de færøske myndigheders overtagelse af sager og sagsområder er et resultat af forhandlinger mellem regeringen og Færøernes landsstyre.

Forslaget indebærer en væsentlig udvidelse af de sager og sagsområder, som de færøske myndigheder kan overtage efter den gældende hjemmestyrelov for Færøerne. De færøske myndigheder vil således kunne overtage samtlige sager og sagsområder, bortset fra de sager og sagsområder, hvor hensynet til rigsenheden eller særlige bestemmelser i grundloven forhindrer dette. De sagsområder, der således ikke er omfattet af lovforslaget, er: statsforfatningen, statsborgerskab, Højesteret, udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitik samt valuta- og pengepolitik.

Lovforslaget er udtryk for landsstyrets og regeringens fælles ønske om en ordening, der i størst mulig omfang udvider mulighederne for færøske overtagelser af nye sagsområder. Lovforslaget omhandler derfor en række centrale forfatningsmæssige forhold og indeholder en redegørelse for regeringens opfattelse af Færøernes forfatningsmæssige status i riget.

Regeringen konstaterer, at landsstyret ved fremsættelse af forslag til lagtingslov om de færøske myndigheders overtagelse af sager og sagsområder, lægger en anden opfattelse af Færøernes forfatningsmæssige status til grund, end der er givet udtryk for i regeringens lovforslag.

Regeringen hverken kan eller vil forhindre, at de færøske myndigheder – ligesom andre deltagere i den forfatningsretlige debat – kan give udtryk for deres opfattelse af forfatningsretlige

spørgsmål. Det er imidlertid klart, at hvis regeringens lovforslag berører spørgsmål i relation til grundloven, må regeringen lægge sin grundlovsfortolkning til grund. Dette er også tilkendegivet over for de færøske myndigheder.

Gennemførelse af lovforslaget forudsætter efter regeringens opfattelse, at Færøernes Lagting forud for en vedtagelse i Folketinget udtrykker enighed i, at lovforslaget gennemføres. Forslaget er forelagt for de færøske myndigheder. Et flertal i Lagtinget forventes inden lovforslagets vedtagelse i Folketinget at have tilsluttet sig, at forslaget fremmes.

Efter Folketingets vedtagelse af lovforslaget og den stadfæstede lovs kundgørelse i Danmark og på Færøerne vil det retlige grundlag for den nyordning, der er beskrevet i lovforslaget, være etableret i Danmark og på Færøerne.

Det vil herefter være op til de færøske myndigheder selv at beslutte tidspunktet for sagsovertagelser efter loven. Overtagelse af visse sagsområder, jf. lovens bilag, Liste I, forudsætter dog i særlig grad forberedelser for at kunne gennemføres under ordnede og veltilrettelagte forhold, hvorfor tidspunktet for disse overtagelser fastsættes af de færøske myndigheder efter forhandling med de danske myndigheder. De danske myndigheder bibeholder muligheden, der er i hjemmestyreloven, for at beslutte, at de færøske myndigheder skal overtage sager og sagsområder.

De færøske myndigheder overtager de udgifter og reale aktiver, der knytter sig til de enkelte sagsområder, der overtages. Lovforslaget indebærer således, at det fremover ikke vil være muligt at overtage sager eller sagsområder med statslig medfinansiering. Derimod berøres grundlaget i hjemmestyreloven for statens tilskud til de sagsområder, der allerede er overtaget med statsligt tilskud (social- og sundhedsområderne), ikke af lovforslaget. Efter udløbet af den